

ВІСТІ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Вівторок, 11 вересня 1990 р.
№ 106 (5830)

Ужгородщина

Газета виходить
з червня 1949 р.
Ціна 3 коп.

Орган Ужгородського міського та райкому Компартії України,
міської та районної Рад народних депутатів Закарпатської області

ЗАРЕЄСТРОВАНО РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ

Відбулося засідання президії районної Ради народних депутатів. Його учасники відзначили, що останнім часом повільно вирішувались питання міжконфесійних відносин в районі. Така ситуація склалася в результаті зволікання реєстрації радою у справах релігій при Радах Міністрів УРСР та СРСР релігійних громад греко-католицького віросповідання та інших конфесій.

Розглянувши подані заяви віруючих громадян, враховуючи ситуацію, яка склалася, та у відповідності до рішення 3-ї сесії обласної Ради народних депутатів від 14 серпня 1990 року, президія районної Ради народних депутатів в и р і ш и л а:

1. Зареєструвати релігійні об'єднання згідно поданих заяв:

- греко-католицької церкви
- с. Глибоке — з передачею в користування культової споруди колишньої православної церкви;
- с. Ратівці — з передачею в користування культової споруди колишньої православної церкви;
- с. Ореховиця — з передачею в користування культової споруди колишньої православної церкви;
- с. Шишлівці — з передачею культової споруди для почергового богослужіння з

громадою римсько-католицької церкви;

- с. Минай — з передачею в користування колишньої культової споруди, що належить обласній базі „Укроткультторгу” згідно протоколу наради представників греко-католиків та директора бази;
- сел. Середнє — без надання культової споруди в зв'язку з її відсутністю;
- с. Баранинці — без надання культової споруди в зв'язку з її відсутністю;
- с. Р. Комарівці — без надання культової споруди в зв'язку з її відсутністю;
- с. Невицьке — без надання культової споруди в зв'язку з її відсутністю.

Української православної церкви в с. Циганівці. Римсько-католицької церкви в с. Холмець. Римсько-католицької церкви — с. Шишлівці — з передачею культової споруди для почергового богослужіння з громадою греко-католицької церкви.

2. Виконкому районної Ради народних депутатів видати дозволи на будівництво молитовних будинків громадам:

- християн віри євангельської с. Минай;
- української православної церкви в с. Циганівці.
- римсько-католицької церкви с. Холмець.

КОНТАКТИ

Голова районної Ради Є. Томенчук повернувся з односторонньої поїздки у Словаччину. Цього разу він привіз машину шкільних підручників словацькою мовою. Цей предмет вивчатиметься факультативно у Сторожницькій восьмирічці. Підручники міхаловецьким відділом народної освіти передані безплатно. Словацькі педагоги обіцяли подати сторожницьким колегам методичну допомогу.

ХРОНІКА

З МІЛІЦІЇ ПОВІДОМЛЯЮТЬ

Трагічний випадок трапився в Ужгородському райпобуткомбінаті. До робітника підприємства Володимира Юрійовича Костика зайшов його знайомий Василь Варга, який повернувся з сезонних заробітків. На ґрунті ревности В. Варга кілька разів ударив В. Костика, який упав і на місці помер.

Про скоєний злочин в міліцію повідомив сам В. Варга.

х х х

Біля об'їзної дороги Ужгород-Мукачеве поблизу с. Баранинці невідомий згвалтував громадянку К. Злочинця розшукується.

х х х

У пенсіонера В. Зозулича в селі Ірлява невідомий злодій вкрав 5 тисяч 700 карбованців. Ведеться розслідування.

х х х

Всього два дні поїздно на купленому новому мотоциклі житель села Баранинці Степан Буксар. На третій день мотоцикл вкрав.

х х х

З легкової автомашини ВАЗ-2103, яка належить викладачу держуніверситету М. Р. Хархалісу, вкрадено магнітофон „Род-старт”.

х х х

Пограбовано квартиру жителя Ужгорода К. В. Ковача. Вкрадено 10 відеокасет.

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Я, мати-героїня Молнар М. М., яка виховала 12 дітей (9 хлоп. і 3 дів.), хотіла б виразити через вашу газету щире подяку продавцям овочевого кіоску на критому ринку, який відноситься до УРМП „Весна”, Пайор Надії, а також Пайору Адальберту за їх чуйне, тепле, ввічливе ставлення до мене, і не тільки до мене, але і до інших покупців.

Хотіла б, щоб адміністрація, де вони працюють, також винесла їм подяку.

М. МОЛНАР.
м. Ужгород

НОВИЙ ГОТЕЛЬ

Район мальовничої Слов'янської набережної в Ужгороді прикраситься новобудовою — п'ятиповерховим готелем міжнародного класу на 200 місць. „Держкомінтурист” СРСР на його спорудження та обладнання виділяє 7 мільйонів інвалютних карбованців. В готелі з високим комфортом, який буде відведений до категорії „4-х зірок”, гостей очікуватимуть окремі номери „люкс” та апартаменти з 2-3-х кімнат, обладнані за світовими стандартами.

Це все доповнять фешенебельні ресторани, бари, кафе та інші служби. Будівництво виконуватиме одна з зарубіжних фірм.

П. УРАМ.

ВІДБУДЕТЬСЯ СЕСІЯ

Президія районної Ради народних депутатів вирішила:
Скликати 28 вересня 1990 року о 9 годині третю сесію районної Ради народних депутатів з порядком денним:

- Про стан та перспективи розвитку будівництва в районі.
- Про фінансування газети „Вісті Ужгородщини”.
- Про хід виконання рішення другої сесії районної Ради народних депутатів від 6 липня 1990 року „Про стан розвитку сільськогосподарського виробництва району та його перспектив в світлі вимог Закону СРСР „Про загальні засади місцевого самоврядування і місцевого господарства в СРСР”.

Сільськогосподарський огляд

УРОЖАЙ, ПОГОДА І НАДЗВИЧАЙНІ ЗАХОДИ

Робит та й робит у вересні збіглося в часі на полях району. І всі — важливі, першочергові. Ось коли, як кажуть, і вгору глянути ніколи.

Корми. Їх заготовлено в районі на сьогодні в кормових одиницях стільки ж, як і торішньої пори — 9,4 на умовну голову ВРХ. Звичайно ж, будуть ще зернова кукурудза, кормові буряки. Та сіна, приміром, уже навряд чи візьмеш. А тим часом до потреби його заготовили лише в колгоспах імені Калініна, „Перемога”, радгоспі „Світанок”, в агрофермі „Леанка”. Всього декілька центнерів не вистачає його в агрофермі „Еліта”. В більшості ж господарств цього незамінного корму явно бракує. Особливо ж у колгоспах імені Горького, „Шлях до комунізму”, „Дружба народів”, „Більшовик”, „Авангард”, радгоспах-заводах „Ужгородський”, „Червона зірка”. Сінажу по району хоча й закладено понад план, однак у колгоспах „Більшовик”, „Авангард”, радгоспах „Ужгородський”, „Червона зірка”, імені Фрунзе цього корму мають лише по 70-85 процентів до потреби. Невиправдано затягується збирання силосної кукурудзи, яка вже сохне на корені, а культура ця — один із попередників під озими зернові. То й не дивно, чому район відстає з підготовкою ґрунту під озими. І лише в єдиному господарстві — агрофермі „Еліта” — вкладаються в оптимальні строки, не кивають на когось чи на щось.

Картопля. Урожай цієї культури, в порівнянні з минулим роком, вирощено непоганий — з гектара виходить в середньому по 142 центнери бульб, що на 43 центнери більше проти минулорічної пори. Найвищу врожайність забезпечили у колгоспі „Перемога” — 175 центнерів з гектара. В господарстві вже завер-

шили збирання цієї культури. А в агрофермі „Леанка” (головний агроном М. Чопик) і радгоспах „Червона зірка” (М. Фединець) та імені Фрунзе (В. Куценко) до копання картоплі лише приступили.

Овочі. По 188 центнерів городини з гектара збирають в середньому по району вітамінної продукції, що майже на 60 центнерів більше, ніж такої пори торік. Особливо щедрим, вдвічі вищим, ніж торік, видався врожай томатів, кабачків, перцю солодкого та гіркого, моркви, цибулі, інших овочевих культур у колгоспах „Більшовик”, „Авангард”, радгоспі „Прикордонник”. Із запланованих 818 гектарів городини зібрано в господарствах району на 260 гектарах. У переважній більшості овочівницьких господарств ні-ні, та й пропадає на корені значна частина томатів, кабачків, культур, які швидко перестигають. „Не встигаємо”, — тільки й чуєш від керівників та спеціалістів господарств. І це — за шельфської допомоги міста селу, а ще ж учнів училищ, студентів.

Поменшало вітамінної продукції на складах господарств, а разом з тим і в овочевих магазинах міста. Справа в тому, що за нерозворотливості ОРПК, райзаготконтори, відсутності належної бази для зберігання городини господарства змушені були самі шукати додаткові ринки збуту навіть за межами області — не проплатити ж нелегко вирощеному врожаю.

Не виконуються плани реалізації державі моркви, часнику, цибулі — найбільш трудомістких культур. Жодне овочівницьке господарство не виростило запланованої кількості цих овочів. Отже, як і в минулі роки, ставка робиться на культури, які потребують меншого догляду за ними, а вал забезпечують — кабачки, томати, особливо ж — пізня капуста. До речі, з незібраних по району гектарів найбільшу площу займає саме пізня

капуста.

Відстає район і з планами-графіками реалізації фруктів, винограду. Райзаготконтора незадовільно проводить їх закупку, особливо слив, від населення.

Здавалося б, настав момент, коли, нарешті, повинні б дати ефект „надзвичайні заходи”. З резервних фондів залито в баки машин паливо, прибули в села по команді рекрутовані городяни-шефи, учні профтехучилищ, студенти. Трудяться на збиранні врожаю і наймані бригади. Ніхто тепер, на відміну від попередніх років, не хоче працювати в полі безплатно. Господарства розраховуються і грошима, і продукцією. А ефекту — на заячий хвіст.

Поки що на селі володарює колгоспно-радгоспна система, якій пришили підряд — колективний, сімейний, орендний. А що ж селянин, краще за якого ніхто не визначить, коли і як йому працювати, що і коли сіяти та збирати? Поки що господар не він. А на дощі, які пройшли минулого тижня, кивати нічого. Якщо б навіть погодою вдалося командувати, все одно за нинішніх економічних відносин нічого б з цього не вийшло. Бо все одно прості й зрозумілі економічні закони газди на селі, його самостійність і господарський розрахунок сильніші, ефективніші будь-якої команди, будь-яких надзвичайних заходів. Коли б ще йому дати необхідну малу техніку, — продольче питання, як таке, взагалі було б у нас уже зняте з порядку денного.

М. РЯШКО.

ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ПАРТІЙЦІВ

Щомісяця, першої середи, секретарі партійних осередків обласного центру збираються в міському Компартії України на свої традиційні наради. Без аналізу зробленого, намітки першочергових завдань та обміну досвідом, а саме цьому підпорядковані названі заходи, не обійтися в складний для партії час лідерам комуністів міста... Ось і на нараді, яка відбулася кілька днів тому, точилася нелегка розмова про майбутнє міської та обласної парторганізації, обговорювалися ті процеси, які зараз у них відбуваються.

Не може не хвилювати, наголушувалося у виступах завідувачої сектором партобліку С. О. Тарасенко, заступника завідувачого відділом організаційно-партійної і кадрової роботи К. В. Гординського, інших учасників зустрічі, тенденція росту виходу з лав КПРС, спад активності низових осередків у відстоюванні інтересів найкращих своїх членів, очищенні від баласту. Турбує й те, що значна кількість комуністів під час обговорення матеріалів ХХУІІІ з'їзду КПРС, а саме це питання зараз на порядку денному у більшості партосередків міста, виявляє поверхове знання Статуту, інших програмних документів...

З вуст виступаючих прозвучали й узагальнені пропозиції та побажання, які висловлюють нині партійці Ужгорода. Вони, зокрема, вважають, що 50 відсотків членських внесків слід залишати в первинних; приймати Статут Компар-

тії України – недоцільно; до завершення року слід провести загальносоюзний партійний референдум з наболілих і невирішених проблем...

Загальне зацікавлення учасників наради викликала присутність другого секретаря обкому партії І. І. Миговича. Він детально проаналізував суспільно-політичну ситуацію, яка склалася упродовж останніх місяців. „Яким буде кількісний і якісний склад партійних комітетів?“ „Скільки автомобілів у розпорядженні обкому?“ „Чи доцільно було реорганізувати „Закарпатську правду?“ „Як розподіляються партійні кошти?“ – це лише кілька з тих запитань, які адресувалися секретареві...

Нарада завершилася. Її резюме не може не спонукати до роздумів: авторитет первинної, міському й нині залежить від компетентності, активної життєвої позиції партійців, їх уміння й бажання бути разом з людьми.

Р. ВАСИЛІВ.

ФАНТАСТИКА – ТА Й ГОДИ!

Уявіть собі, шановні читачі, що приходять до лікаря хворий будівельник чи архітектор і вимагає лікувати його за його власними уявленнями і рекомендаціями. І – лікар послушно виконує „цінні“ вказівки пацієнта.

Неймовірно? Фантастично? Не буває такого?

Справа будівельника – будувати, справа лікаря – лікувати, і ніякі підміни недопустимі. Та ужгородська дійсність переплунула будь-які фантастичні вигадки.

6 вересня цього року група обласних високопоставлених чинів від медицини у супроводі головного архітектора Закарпатської області В. Футимського вийшла на рекогносцировку – вибирати місце для обласної лікарні.

Так, так, саме тої обласної лікарні, про яку вже не один раз писалося й говорилося, і все там же – в заплаві ріки Уж по вулиці Тульській!

Правда, в яму цього разу вони не прослідували, а облюбували посуху біля високого місця. І оці медико-будівельні піонери примусили голову міськвиконкому Е. Поповича погодитися на забудівлю... Чого б ви думали? – розсадника Ужгородського радгоспу декоративних культур.

Так що, якщо найближчим часом, незважаючи на протести міського управління архітектури і містобудівництва, таки буде прийнято рішення про проектування обласної лікарні на ділянці по вулиці Тульській, справу виправити буде надто важко.

Але ужгородці повинні знати, що цим самим:

1. Їх діти будуть позбавлені Закарпатської дитячої залізниці. Зе-

мельне полотно цієї дороги залізничники уже відсипали майже на цілий кілометр, від Палацу піонерів до насосної станції № 4.

Будується ця лінія взамін старої дороги на Піонерській набережній, яку належить перебудувати через повені на ріці, що заливають цінні посадки ботанічного саду УЖДУ.

2. Їх діти будуть позбавлені зоопарку. Проект цього парку давно готовий, проведена значна частина земельних робіт. По закінченні будівництва Боздошського моста тут могли б посилитися птахи і звірі, могла б розпочатися робота по збереженню рідкісних тварин.

3. По зонуванию міста розміщення в цьому районі великого медичного закладу суперечить генеральному плану міста. Лікарня в цьому місці позбавлена найменших можливостей на розвиток у майбутньому. А в містобудівництві недопустимо керуватися лише хвилини кон'юнктурними міркуваннями. Завжди треба пам'ятати про те, що й через 100 років Ужгород буде жити.

Але ніщо – ні ці міркування, ні заклики до розсудливості, ні великі затрати – не зупинили неприборканих медиків, які на певний час стали містобудівельниками. Вони залишилися непохитними.

Ну, що ж – як мовиться, різати так різати...

Але виникає питання, куди ми зйдемо з таким ставленням до справи, куди заведемо Ужгород? Адже містобудівельні помилки як і медичні, непоправні.

В. МИХАЙЛЕНКО,
депутат міської
Ради.

Про перебудову зараз точиться багато суперечок. Чи дала вона щось трудовому люду, чи тільки зруйнувала навіть те невеличке, що було. Звичайно, економічна криза в країні, порожні прилавки, національні чвари не дають підстав для оптимізму. Розчарування, зневіра, просто розгубленість – все це зараз притаманне нашому суспільству. Але одне, що дала перебудову

на), якою мовою розмовляти і в яку школу ходити (хоч і раніше школу ніхто нікому не нав'язував), маємо велике досягнення – перейшли на середньоєвропейський час (і дехто тепер взагалі не знає, коли приходити на роботу). А як же, як писалося у платформах, „з першим обов'язком депутата?“ Що одержали наші бідні знедолені? Поки що у нових ешелонах влади навіть і

лихоліття, повинні користуватися обносками і об'їдками, а де ж наша народна влада, наші депутати? І чи не з цього саме і треба починати перебудову – щоб захистити слабих і бідних?

Що ще можна записати у наш „актив“? В Червоному Хресті можуть виписати безплатні рецепти на придбання ліків, в аптеці № 3 встановлена скринька для пожертвувань... Ганьба навіть писати про це. Крихти поки що виділяються на потреби безпомічних людей. А ми ж ще й не знаємо, скільки їх є, ще не добралися по-справжньому до глибокого дна людської біди.

В країні, яка завжди славилася своїм милосердям, відома меценатами, які на свої кошти тримали лікарні, ідальні, притулки для бідних, настільки знищили саме це поняття, що стало можливе, наприклад, таке: в університеті, центрі духовності, відмовили Червоному Хресту не придбали марок. 30 копійок пошкодували вчені мужі і їх вихованці.

Профком заявив, що для милосердя у нього немає можливостей. А ректор Ю. Сливка, який теж у своїй платформі ратував за соціальну справедливість, розгнівано сказав, що не має часу займатися різними там товариствами тверезості, спасіння на водах та Червоними Хрестами, явно переплутавши мету і діяльність цих громадських організацій, об'єднавши їх одним словом „набридли“. Куди ж іти далі, де шукати ті закони і рішення, якими б закріплювалось обов'язкова участь у милосерді, до яких богів звертатися, кого молити про пощадку старих і немічних людей?

НАШІ ЖЕБРАКИ –

ва, не може заперечити ніхто – ми, нарешті, побачили самі себе, які ми є, як живемо, чим, так би мовити, дихаємо. Побачили... і жахнулися. Виявилось що певна (і немала) частина нашого суспільства живе за межею бідності. Ми побачили на вулицях нашого міста жебраків, взнали, що тільки в Ужгороді проживає більше 500 одиноких безпомічних людей, яких суспільство викинуло з життя. І це тільки ті, які заявили про своє жалюгідне існування в соцзабезі і Товаристві Червоного Хреста. А скільки ще таких, хто вважає для себе непризливим клянчити якусь мізерну допомогу, безкоштовний обід, бо це так гірко для людини, яка пропрацювала все життя, і на старості літ через мізерні пенсії і шоденний ріст цін не може утримувати себе...

Чекали Закону про пенсії, як манни небесної. Дочекалися. Але чорний ринок тут же з'їв надбавку до мінімальних пенсій. І знову – безпросвітність. Ми взнали, що в місті є люди, які не мають навіть ліжка. Одна бабуся вже три роки спить на стільцях, бо на єдиному дивані лежить її паралізований чоловік. Так хто ж ми такі, що дійшли до життя, де людині не гарантована ніяка соціальна захищеність, що це за суспільство, з лексики якого майже зникло слово „милосердя“.

Перебудова і гласність розкрили нам очі на таке, що ми не могли собі навіть уявити і в найстрашнішому сні. І що ж, які дії послідували за цим у нашому місті? Всі, напевно, вчитувалися у програми кандидатів в народні депутати, всі визначали для себе їх позиції. Бо вперше ми могли дійсно брати участь у виборах, і дійсно знати і бачити своїх обранців. На хвилі гласності і демократії і виплеснулись, як море, наші гіркі турботи. І, напевно, не було такого депутата, який би не назвав у своїй програмі такого пункту, як боротьба за соціальну справедливість, а особливо стати на бік знедолених і обкрадених роками долею, державою і системою людей. Поверніться до газетних сторінок передвиборної кампанії, це було не так давно, і ви прочитаєте, наприклад, таке:

І. Герц – кандидат у депутати Української РСР: особливого соціального захисту потребують пенсіонери, одинокі престарілі, багатодітні сім'ї, жінки-трудівниці. В моєму розумінні турбота про них – перший депутатський обов'язок.

Спільна програма кандидатів в депутати тт. Манікова, Поповича, Сербайло, Федорова: „...ми за вияв турботи про ветеранів і підрастаюче покоління, поліпшення матеріального становища малозабезпечених сімей...“.

Та, напевно, досить переліків. Хто цим зацікавиться, і сам може підняти підшивку газети і чи не в кожній платформі знайде клятви і запевнення: „...якщо оберуть, то буду робити все...“.

Минуло вже більше трьох місяців, як при владі нові депутати. За цей час ми мали змогу познайомитися з тим, яка символіка нам потрібна (ні в якому разі не заперечуємо, що потріб-

НА НАШІЙ СОВІСТІ

мови про це не йшло. І ось що ми маємо на сьогоднішній день – 500 одиноких і безпомічних людей у нас в місті обслуговують 8 сестер милосердя. В усій нашій області немає жодного пансіонату в колгоспі чи радгоспі для людей, які все життя віддали цим господарствам. Вже кілька років ведуться розмови про спорудження будинку-пансіонату для перестарілих, які б проводили там день, отримували медичну допомогу, відпочивали, обідали, спілкувалися. І навіть такої малості не заслужили наші одинокі громадяни, щоб мати своє кафе, де вони могли б з'їсти печиво, випити чаю, поговорити з знайомими.

В своїй перевибірній платформі директор Ужгородського об'єднання ресторанів і кафе З. Давидюк обіцяла: „Серед інших в цьому році плануємо відкрити кафе „Милосердя“ для малозабезпечених людей похилого віку“. І далі: „Я за те, щоб за зрив конкретних програм несли відповідальність конкретні люди“. Так як же тепер, Зоя Василівна, бути з „конкретністю“?

А „батьки міста“ все думають, де кафе відкрити. І пропонують місця майже за межами міста, в той час як в центрі вже відкрито чотири нових кафе. Для бідних там місця не знайшлося, і вони облюбували собі лавиці на Театральній площі. Подивіться, скільки там у погожі дні збирається ветеранів, перестарілих людей, які цікаві бесіди виникають поміж них, як допомагає таке спілкування одиноким якось вижити, сподіватися хоч на щось краще. Та літо мине...

Соцзабез, Товариство Червоного Хреста відкрили банк одягу, тут можна отримати поношене плаття чи взуття. Звертаються вони до громадян міста – принесіть хоч щось, що вам не потрібно, цим ви допоможете бідним... Вслухайтесь в ці слова, і вам стане боляче і соромно за нашу нову владу і, врешті-решт, за себе. Чому люди, які винесли на своїх плечах все

Віруючі кидають копійки в копилки милосердя, хтось з нас не пошкодує п'ятак для жебрака. Але ж це не вирішення проблеми. Милосердя, і не тільки воно, а законні права ветеранів на людське життя – це проблема влади, і тільки вона може вирішити її, позбавити цілу категорію людей страждань і приниження. Набридли вже писати про те, як там у них, за бугром, ужгородці останнім часом полюбують бувати в тих краях. То, може, ті, що їздять за досвідом, шукають валюту, вирішують бозна які проблеми, відкриють очі і, нарешті, подивляться, як там налагодили соціальний захист громадян? Бувають же за кордоном і голови Рад, і рангом пониже, і так звані ділові люди. Може, прокинеться у них совість, бо терпіти такий біль і таку ганьбу далі не можна.

І. ХУДАН,
голова міського Товариства
Червоного Хреста.

НАДІЙНО! ЗРУЧНО! ВИГІДНО!

ГАРАНТУЄ ДОПОМОГУ!

Надійний помічник, вартувий інтересів трудящих – так справедливо визначили радянські люди суть органів Держстраху.

Якщо ви зазнали травми чи матеріальних збитків, заподіяних стихією, пожежею, внаслідок інших страхових випадків – допомогу Держстрах гарантує.

Треба лише своєчасно укласти або поновити договір з обраного виду страхування.

При цьому страхувальнику надається максимум зручностей: страхові внески можна сплачувати шляхом безготівкового розрахунку через бухгалтерію за місцем роботи, готівкою страховому агенту або в ощадну касу по розрахунковій книжці.

ЗМІШАНЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ

– один з найпопулярніших видів послуг, які пропонують органи державного страхування населенню.

Уклавши договір, ви зможете зібрати певну суму заощаджень для придбання цінних речей, туристської або санаторної путівки тощо.

Договір змішаного страхування життя укладається строком на 5, 10, 15 або 20 років з особами віком від 16 до 70 років.

Страхова сума встановлюється за погодженням із страхувальником, але не повинна бути меншою 300 карбованців.

Внески сплачуються щомісяця і залежать від страхової суми, строку страхування і віку страхувальника.

Виплата страхової суми здійснюється після закінчення строку дії договору.

В разі постійної втрати загальної працездатності з причин, визначених умовами страхування, передбачено виплату подвоєної або потроєної страхової суми.

ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ

Потерпілі від травм інколи позбавляють себе можливості одержати грошову допомогу від органів державного страхування тільки тому, що вони своєчасно не уклали договір страхування від нещасних випадків.

Розмір страхового внеску залежить від професії страхувальника, страхової суми і строку страхування і становить від 25 копійок до 1 карбованця 20 копійок з кожних 100 карбованців страхової суми на рік.

Умовами договору передбачається виплата страхової суми або відповідної її частини в разі втрати загальної працездатності від травми, одержаної внаслідок нещасного випадку, раптового гострого отруєння, захворювання на кліщовий енцефаліт чи поліомієліт.

Бути завбачливим – це значить своєчасно укласти договір страхування від нещасних випадків.

СТРАХУВАННЯ ДІТЕЙ

Найсвітліше, найдорожче в нашому житті – діти. Це їм продовжувати наші справи, наші мрії. Державне страхування – одна з форм турботи про підростаюче покоління.

Уклавши договір страхування дитини, батьки, дідуся та бабусі мають змогу підготувати до повноліття щедрий дарунок.

Строк страхування визначається різницею між 18 роками і віком дитини на день подання заяви про страхування.

Розмір страхової суми встановлюється за згодою сторін. Її виплата здійснюється після закінчення строку дії договору.

При стійкому розладі здоров'я застрахованої дитини внаслідок страхових випадків передбачена виплата подвоєної або потроєної страхової суми.

Страхові внески сплачуються щомісячно.

Страхувальнику надається право подати незадовго до закінчення строку страхування письмову заяву в інспекцію Держстраху про те, щоб страхова сума була виплачена йому особисто.

НОВЕ В СТРАХУВАННІ ДІТЕЙ

З 1 вересня 1987 року разом з діючими видами добровільного страхування дітей запроваджено страхування дітей від нещасних випадків.

Договори на страхування дітей складаються з батьками, усиновителями, іншими родичами дитини, а також її опікуном або піклувальником (страхувальниками) на суму 1000 карбованців строком на 1 рік.

Страховий внесок залежить від віку дитини і становить від 2 до 3 карбованців на рік.

Страхові внески можна платити готівкою страховому агенту (інспектору) або безготівковим розрахунком через бухгалтерію за місцем роботи.

За договором страхування страхова сума або відповідна її частина виплачується страхувальникові в разі нещасного випадку.

Одержати докладнішу інформацію та укласти договір страхування можна в районній інспекції Держстраху чи страхового агента.

Страхування – це піклування про сім'ю, про дітей, про самих себе!

РАЙОННА ІНСПЕКЦІЯ
ДЕРЖСТРАХУ.

**ДО УВАГИ ВИПУСКНИКІВ ШКІЛ,
ВСІХ БАЖАЮЧИХ!**

Колгосп „Шлях до комунізму” проводить набір учнів для оволодіння професією взуттєвика.

Навчання проводиться на базі взуттєвого цеху колгоспу.

Приймаються випускники шкіл, всі бажуючі оволодіти цією професією.

Звертайтеся на адресу: село Комарівці, вулиця Леніна, 5, правління колгоспу „Шлях до комунізму”.

Телефон 73625.

**ДЛЯ ВАС,
АВТОЛЮБИТЕЛІ!**

Нещасні випадки, а часом і стихійні лиха приносять власникам транспортних засобів немалих матеріальних втрат. Допомогти у таких випадках може договір страхування транспортних засобів.

Застрахувати можна автомобілі, мотоцикли, моторолери, мопеди, мотоколяски.

Укладений договір гарантує відшкодування матеріальних збитків, спричинених викраденням машин, дорожньо-транспортною пригодою, пожежею, вибухом, зливою та іншими стихійними лихами.

Строк дії договору – від двох місяців до одного року, а страхова сума встановлюється за бажанням автолюбителя.

Розмір страхових платежів залежить від виду транспортного засобу, строку договору і величини страхової суми. Причому, чим більша страхова сума, тим нижча тарифна ставка.

Страхові платежі у рахунок договору можна вносити шляхом безготівкового розрахунку через бухгалтерію за місцем роботи або готівкою страховому агенту.

Докладніше ознайомитися з умовами страхування і укласти договір можна в інспекції Держстраху чи у страхового агента.

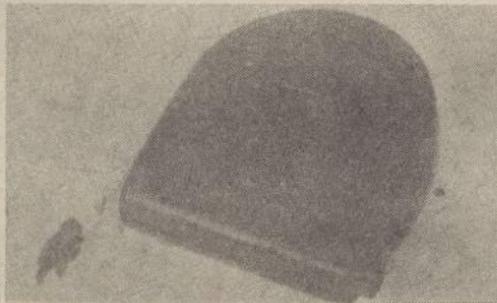
РАЙОННА
ІНСПЕКЦІЯ
ДЕРЖСТРАХУ.

„ПОЛОНІНА-303” –

це новий абонентний гучномовець. Простота і вигідність в експлуатації, відмінне звучання, малі вага і габаритні розміри – ось основні переваги цієї моделі. Дизайн виробу дозволить вдало розмістити його на столі чи на стіні.

Сучасно оформлений, з різним колірним вирішенням, гучномовець „Полонина-303” вдало впишеться в інтер'єр вашої квартири. Його ціна – 5 карбованців.

ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ „ТИСА”.

**НЕ ТУРБУЙТЕСЬ
ЗА ЛІВШУ**

Даремно батьки природженого лівші близько до серця приймають це відхилення від норми і стараються перевчити дитину все робити правою рукою. Це небезпечно для її здоров'я. При спробі такого втручання діти стають дратівливими, вередливими, у них порушуються так звані моторні програми, закладені природою у великій півкулі головного мозку.

Від цього застерігають спеціалісти Луганського медичного інституту, які довгі роки займаються так званою латоральною нейропсихіатрією, тобто вивченням участі лівої і правої мозкових структур у зародженні захворювань на нервовому ґрунті. Їх висновки лягли в основу нового лікувального методу, який дістав назву фізіотерапія латоральна — філат. Розроблено і рекомендовано в практику комплексний метод лікування, який, крім ліворукості, враховує й те, яке око і вухо у людини „головні“, якою ногою вона більше відштовхується під час ходьби, як аплодує у відповідь на емоції та інше.

З'ясувалось, зокрема, що асиметрія людського мозку і міжпівкульових взаємовідносин ніколи негативно не позначалися на інтелектуальному і духовному розвитку особи. Досить нагадати, наприклад, що лівшами були великий художник Мікеланджело, знаменитий артист Чарлі Чаплін, упорядник російського тлумачного словника Володимир Даль та інші визначні діячі науки і культури. Вони ніколи не соромилися цього, не вважали себе ображеними природою. Та й здоров'ям не були обділені. У ліворуких, як показали дослідження, по-своєму проявляється захворювання центральної нервової системи, зокрема, хворі на шизофренію менше схильні до її злоякісних форм.

Ці особливості організму лікарям треба знати і обов'язково враховувати в лікувальній практиці і професійній орієнтації таких людей, — говорить один з авторів нового напрямку, доктор медичних наук А. П. Чуприков. — Упевнений, настане час, коли латоральні прикмети людини заноситимуть у паспорт здоров'я поруч з даними про групу її крові.

Наказом по Міністерству охорони здоров'я СРСР на базі Луганського медичного інституту створено республіканський науково-методичний центр впровадження латоральних методів лікування психічних захворювань — філат.

О. КОВАЛЕНКО,
кор. УКРІНФОРМ.

ОЧЕЙ ТВОІХ ЗАЧАРУВАННЯ

Напоєне пахощами осіннього лісу, де ростуть красені дуби, ялиці, відпочивай. Як мало залишилось благодатних кутів, де протекає чистий струмок чи річка, де не поживляються ще не опало передчасно листя з дерев. Все частіше говоримо останнім часом про збереження природи, яка так настраждалась від варварства людини. А йдемо на відпочинок сюди ж, на природу... Оглянімося довкола: зламана гілка, випалена трава, кинута склянка. Це ми залишимо сліди перебування на відпочинку. Задумаймося!

Погляньте, як хороше у мальовничих куточках (на фото), там, де розмістився міжнародний молодіжний центр „Верховина“. Тут є що подивитись, є де відпочити. Головне ж — це не знищена приваблива краса, створена природою. Бережіть її: і вона подарує вам незрівнянні години прекрасного здоров'я, бадьорості, нові сили, щоб жити, працювати, творити. Не забувайте про це, буваючи на річці, у лісі.

Фото В. САДОВСЬКОГО.

НАШІ КУЛЬТУРНІ ДІЯЧІ

В останній час газета „Вісті Ужгородщини“, а також інші газети області інформують читачів про визначних громадських і культурних діячів, життя яких було пов'язане з Закарпаттям. Але, певно, більшість читачів не мала змоги ознайомитися з діячами минулого через архівні фотографії. Думається, що знайомство через фотографії — це також цікава сторінка нашої історії.

Сьогодні ми хочемо запропонувати фотографії 3-х визначних діячів минулого.

ФЕДІР КОРЯТОВИЧ (на фото) відіграв значну роль в історії Закарпаття. Подільський князь походив з родини великого князя новгородського і литовського Михайла Коріята. Останні роки свого життя князь прожив з сім'єю в Мукачівському замку. Він підняв значення Мукачева як міста, сприяв розвитку торгівлі і ремесел. Велику роль для населення Мукачівської домонії відіграло те, що Корятович прибув сюди з численним загonom своїх дружинників, які сприяли поширенню культурних зв'язків закарпатців зі своїми братами по східний бік Карпат.

Помер Ф. Корятович у 1414 році і похований на Чернечій горі поблизу Мукачева. Князь Корятович залишив добру пам'ять у закарпатців як визначний громадський діяч. Його іменем названо площу в Ужгороді, вулицю у Мукачеві, Хусті, Сваляві, В. Березному.

МИХАЙЛО АНДРИЙОВИЧ БАЛУДІАНСЬКИЙ (1769—1847) (на фото), уродженець Закарпаття, відомий нам як визначний український і російський вчений, економіст, юрист.

З 1804 року Балудіанський жив у Петербурзі. Того ж року працював в урядовій комісії по складанню зводу законів Російської імперії. У 1819 році професор Балудіанський стає першим ректором Петербурзького університету.

АНАТОЛІЙ ФЕДОРОВИЧ КРАДИЦЬКИЙ (1834—1894) (фото справа) —

талановитий закарпатський історик, вчений, письменник, журналіст, фольклорист, етнограф. На початку 60-х років одним з перших на Закарпатті А. Крадицький опанував складним у ті часи фотографічним процесом. Більшість його кореспонденцій з'явилися у місцевій газеті „Світ“. Закарпатці не забувають свого земляка. Так, у місті Мукачеві одна з вулиць носить його ім'я.

У майбутніх номерах „Вістей Ужгородщини“ продовжимо публікацію фотографій наших культурних діячів минулого.

Іван ЛАТКО.

**ВІТОРОК,
11 ВЕРЕСНЯ**

ЦТ-1

4.30 — 120 хвилин. 6.30 — Т. Уільямс. Вистава. 9.25 — Дитяча година (з уроком англійської мови). 10.25 — Колаж. 10.30 — „Час“. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. 15.15 — Док. телефільм „Збережи себе“. 15.40 — Фільм-концерт „Свешніков“. 16.30 — „Час“. Телевізійна служба новин. 17.00 — „Влада — Радам“. 17.30 — Мультфільм. 17.40 — Актуальне інтерв'ю. 17.50 — Художній телефільм „Рабиня Ізаура“. 2 серія. 19.00 — „Час“. Телевізійна служба новин. 19.40 — „Слово“. Літературно-художня програма. 21.40 — Б. Чайковський. „Підліток“. Поєма для симфонічного оркестру. 22.30 — ТСН. 22.25 — Телевізійний художній фільм „Підліток“. 2 серія. 00.10 — Спортивна програма. 00.40 — Телевізійна музична вистава. 01.40 — Маленький концерт.

УТ

8.00 — Новини. 8.20 — Доброго вам здоров'я. Фізкультура і здоров'я. 8.30 — Документальні фільми. 9.35 — Шкільний екран. 10 клас. Основи інформатики і обчислювальної техніки. Інформатика і обчислювальна техніка. 10.05 — В. Барвінський. Тріо. 10.40 — Шкільний екран. 11 клас. Українська література. П. Г. Тишина. „Сонячні кларнети“. 11.10 — Все про кіно. 15.00 — Новини. 15.10 — Для дітей. „Веселка“. 15.45 — На допомогу школі. Музика. Творчість Я. М. Степового. 16.10 — „Бізнес-клуб“. Ринок і підприємливість. 16.55 — Телефільми. (Ужгород). 17.35 — „Тележурнал тижня“ (для румунського населення). (Ужгород). 18.15 — „Новини Закарпаття“. (Ужгород). 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Телеклуб „Діалог“. Навколо питання про новий союзний договір. 19.45 — „На добраніч, діти!“ 20.00 — Говоримо українською. 20.20 — Екран зарубіжного фільму. Художній фільм „Історія кохання“. 21.25 — Реклама. 21.30 — Вечірній вісник.

**СЕРЕДА,
12 ВЕРЕСНЯ**

ЦТ-1

4.30 — 120 хвилин. 6.35 — „Слово“. Літературно-художня програма. 8.35 — Клуб мандрівників. 9.35 — „Це було, було...“ 9.55 — Документальні фільми. 10.30 — „Час“. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. 15.15 — Дитяча година (з уроком англійської мови). 16.15 — Виступ молодіжного фольклорного ансамблю. 16.30 — „Час“. Телевізійна служба новин. 17.00 — Футбол. Відбірковий матч чемпіонату Європи. Збірна СРСР — збірна Норвегії. 18.50 — Й. Штраус „Вальс з оперети „Циганський барон“. 19.00 — „Час“. Телевізійна служба новин. 19.40 — Колаж. 19.45 — Телевізійний художній фільм „Спогади про дати“. 21.20 — Конфлікт в театрі імені М. Ермолової. 21.35 — ТСН. 22.00 — Телевізійний художній фільм „Підліток“. 3 серія. 23.10 — „Запрошує М. Жванецький“. Вечір в Концертній студії Останкіно. 00.30 — „Це було, було...“

УТ

8.00 — Новини. 8.20 — Перлини душі народної. 9.10 — Село і люди. 9.50 — Музичний фільм „Ритми полум'яної душі“. 10.40 — Шкільний екран. 5 клас. Історія. „У стародавньому Києві“. 11.10 — „Говоримо українською“. 11.30 — Художній фільм „Історія Каягима“. 12.35 — „Хто ми?“. Кримські роздуми. 15.00 — Новини. 15.10 — Для дітей „До, мі, соль“. 15.40 — М. Лодкевич. „Заповіт“ на вірші Т. Г. Шевченка. 16.00 — Господарем на землі. Село очима міста. 16.30 — „Екран дня“ (угорською мовою). (Ужгород). 17.30 — „Нейгаузівські музичні вечори“. Вересневі спогади про зустрічі у квітні. Передача 1. 18.00 — Науково-популярний фільм „Танок із рожевою стрічкою“. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. „Сокиль“ — „Крила Рад“. 3 період. 19.45 — „На добраніч, діти!“ 20.05 — „Плеяда“. Художньо-публіцистична програма. У перерві — 21.20 — „Вечірній вісник“.

Редактор Є. МОРОЗОВ.

Пишіть нам: 294017, м. Ужгород, вул. Радянська, 84.
294017, г. Ужгород, ул. Советская, 84.
Дзвоніть по телефону: редактор — 4-28-28, секретаріат та відділ сільського господарства — 4-22-25, відділ партійного життя — 4-20-76, відділ культури та угорського дубляжу — 4-24-76.

Газету віддруковано офсетним способом. Умови друк. арк. 1. Тираж 8356 примірників. Зам. 3901.
Ужгородська міська друкарня Управління у справах видавництва і поліграфії Закарпатського обласного комітету, 294005, м. Ужгород, вул. Руська, 13.
Ужгородская городская типография Управления по делам издательства и полиграфии Закарпатского облисполкома, 294005, г. Ужгород, ул. Русская, 13. Индекс, 61844.

„Вісті Ужгородщини“. Орган Ужгородського городского і районного комітетів Компартиї України, городского і районного Советов народних депутатів Закарпатської області.
Газета виходить на українському мові три рази в тиждень — во вівторок, четверг і суботу.